

Marian Moșneagu, *O Istorie tragică a Marinei Comerciale Române*, Constanța, Editura Ex Ponto, 2006, 556 p., cu un cuvânt înainte de prof. univ. dr. Gheorghe Buzatu.

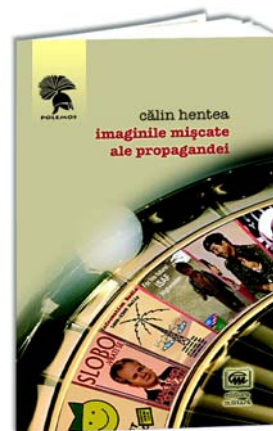
Această nouă și masivă lucrare a căpitan-comandorului dr. Marian Moșneagu, directorul Muzeului Marinei Române, pare a fi cea mai interesantă din tot ceea ce camaradul nostru a publicat până acum, și asta nu doar pentru că *Dosarul Flota* este scos din când în când de la dospit ca să ne tulbure apele de pe canalul Dâmbovița, și așa nu prea liniștite. Mai întâi însă trebuie să spun că abia mă acomodasem cu uniforma Liceului Militar de Marină „Alexandru Ioan Cuza”, din Constanța, când, prin noiembrie 1979, a căzut ca un trăsnet tragica veste a scufundării petrolierului *Independența*, în Strâmtoarea Bosfor, ca urmare a coliziunii cu cargoul *Evriali*, aflat sub pavilion elen. Știu că s-au făcut ceva comentarii și speculații atunci, care mai de care, apoi s-a așternut o lungă și dubioasă tăcere. Ca acum să vină Marian Moșneagu să dezgroape... epavele. Cartea lui, premiata anul acesta la cea de-a V-a ediție a Salonului Internațional de Carte „Ovidius”, de la Constanța, este extrem de incitantă din acest punct de vedere. Dar și pentru că vorbește despre o istorie frumoasă, despre cum a ajuns România, dintr-o țară ai cărei cetățeni nu aveau nici pe departe vocația mării înainte de cucerirea independenței, una din primele zece forțe ale Europei în ceea ce privește capacitatea de transport pe apă, cu aproape 300 de nave maritime (peste 5.600.000 tđw). Nave de care astăzi s-a ales praful, generațiile viitoare, dacă le va mai da mâna, trebuind să o ia din nou de la capăt, ca

acum o sută de ani. Lucrarea dr. Moșneagu se deschide cu descrierea împrejurărilor în care a naufragiat, la 22 februarie 1898, lângă Cavarna (38 Mm de Constanța), nava *Meteor*, prima pierdere din istoria Serviciului Maritim Român, înființat în 1895. Ultimul accident trecut în revistă este cel al șalupei *Babadag*, din februarie 1997, deci la aproape un veac distanță de primul, timp între care s-au mai petrecut atâtea, unul mai tragic decât altul, între care și acela al petrolierului *Unirea* (13 octombrie 1982). Iar ultimul capitol, al XII-lea, evident, nu putea fi ratat, tratează falimentul Flotei Comerciale Române, dar nu de pe o poziție partizană, ci echidistantă, ceea ce, sincer să fiu, nu face cartea atât de incitantă pe cât am fi tentați să credem la prima vedere, dar ne lămurește încă o dată asupra mecanismelor ce au acționat, și încă acționează încet, dar sigur, la punerea pe chituci a întregii economii românești. De altfel, autorul se bazează pe documentele de arhivă, inclusiv pe o serie de scheme, schițe și fotografii, pe declarațiile martorilor, ale învinuitorilor sau victimelor, ale diverselor comisii de constatare, precum și pe rapoartele experților, ceea ce mai puțin îl interesează pe un cititor de romane, să zicem. În acest sens, o Istorie secretă a Marinei Comerciale Române, scrisă în manieră mai puțin tehnicistă, ar fi de preferat. Dar cu atât mai valoroasă rămâne abordarea căpitan-comandorului Moșneagu, care tratează cu aplomb un subiect ce ne doare pe mulți dintre cei care mai avem ceva idee despre ce vrea să însemne o navă sub pavilion românesc brăzdând, în lung și în lat, oceanele lumii. (DAN GÎJU) ■

Călin Hentea, *Imaginile mișcate ale propagandei*, Editura Militară, colecția Polemos, 2006

Primul volum din noua serie Polemos, lansată de Editura Militară, este, într-adevăr, unul polemic atât prin formă, cât și prin conținut. „Polemic” prin formă, reunind sub același titlu două stiluri, două perspective de abordare a conceptului de propagandă. În prima parte, Călin Hentea prezintă o suită de studii referitoare la conceptele de operații psihologice, informaționale, propagandă, relații publice, ajungând la concluzii la fel de originale, precum și perspectivele pe care le propune cu privire la diferențele dintre serviciile secrete occidentale și cele sovietice sau tendrurile contemporane din dreptul internațional contemporan. Pe cât de sobru este stilul primei părți a volumului, pe atât de pătimașă este scriitura alertă din eseurile cuprinse în partea a doua a cărții dedicată propriilor impresii, comentarii, mărturii adunate din misiunile internaționale la care a participat. Cu un curaj mai rar întâlnit la autorii militari, Călin Hentea nu se sfiește să scrie fără menajamente ceea ce crede și simte despre toate cele trăite, entuziasmându-se sau, dimpotrivă, înverșunându-se cu o sinceritate și dăruire ce nu-l pot lăsa indiferent pe cititor, mai ales dacă acesta a trăit experiențe similare în calitate de peacekeeper. Putem fi sau nu de acord cu aserțiunile teoretice ale lui Călin Hentea, putem sau nu să îi acceptăm, eventual să îi completăm cu exemple sau contraexempluri proprii, entuziasmele sau indignările sale așternute cu atâta patimă, dar nu putem să rămânem indiferenți la aceste rânduri ce marchează poate o nouă și total dezinhibată abordare a realităților militare contemporane. Laborioasă și pertinentă prefață a cărții, semnată de Radu Voinescu, la fel ca și incitantă creație grafică de pe copertă, realizată de Adrian Pandeia, aduc un plus de valoare și atractivitate acestui volum polemic. ■

DELIA PETRESCU

Marin Sîlea, *Istoria Muzicilor Militare*, cuvânt înainte de Viorel Cosma, București, Editura Militară, 2006, 362 p.

Maior de infanterie și doctor în istorie (cu o lucrare despre aeronautica militară), Marin Sîlea, actualmente cadru didactic la Școala de Aplicație pentru Muzicile Militare, profitând de a 175-a aniversare a... lirei, armă destul de bine reprezentată până mai ieri la nivelul oștirii române, structurează pentru prima oară la noi, în cartea semnalată aici, într-o viziune logică, mai amplă și modernă, cum se exprimă Viorel Cosma, o serie de documente care, concluzionând, dovedesc peste veacuri că, întotdeauna, o armată puternică a avut o fanfară pe măsură. Proces logic și legic însă, muzicile militare nu puteau supraviețui mai mult decât alte arme necombatante. Și când în toate armatele lumii a sunat goarna restructurării, primul demobilizat a fost însuși gornistul. România nu putea face excepție. Cartea maiorului Sîlea este un omagiu acestei fascinante arme care cândva, la fel ca poezia sau teatrul, ne-a adus atât de aproape de Europa cultă și civilizată. Chiar dacă atunci, la fel ca și acum, în ce privea fanfara militară, din punct de vedere logistic și numeric vorbind, dar și din altele, eram tot în urma vecinilor noștri bulgari, după cum reiese dintr-un raport despre muzicile militare adresat ministrului apărării, semnat de Constantin Manolescu Cordoneanu și publicat în revista *România Musicală* la finele anului 1893. ...Pentru că soldatul nostru este lipsit de studii muzicale, se mai spunea cu năduf în respectivul raport, este lipsit de amorul de patrie, care nu se infiltrază în inima soldatului decât prin cântece patriotice. Dar asta era acum o sută de ani și mai bine. Azi, în era manelelor și a orgilor electronice, a neobligativității serviciului militar și a europeanizării tot mai accelerate, ar fi de-a dreptul pur și simplu să mai vorbim despre soldați, cântece patriotice și, mai ales, despre patrie. Ceea ce nu înseamnă că lucrarea pe care v-o semnalăm este depășită de evenimente. Dimpotrivă. Măcar știm că vreme de 175 de ani și mai bine din marșul nostru spre glorie l-am parcurs cu stângul pe tobă. Tobă reală, nu scâncetul acela anemic transmis prin pâlnia dogită a stației de amplificare, pe care, din momentul desființării fanfarei și până mai ieri, când au trecut în rezervă ei înșiși, au defilat soldații ultimului meu pluton dintr-un batalion de drumuri și poduri. (D.G.) ■

